

8.02.2026

Dotyczy: Apel w sprawie systemowego wsparcia legalnego zatrudniania pomocy domowej przez osoby starsze

Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Zwracam się z uprzejmą prośbą o refleksję nad obecnym podejściem systemu podatkowego i ubezpieczeniowego do kwestii legalnego zatrudniania pomocy domowej przez osoby starsze, w szczególności emerytów znajdujących się w trudniejszej sytuacji życiowej.

Jako osoba w wieku emerytalnym (rocznik), zmuszona z powodów zdrowotnych i życiowych do korzystania z pomocy osoby trzeciej, zdecydowałem się na legalne zatrudnienie pomocy domowej – z pełnym zgłoszeniem do ZUS oraz opłacaniem wszystkich należnych składek i podatków. Rozwiązanie to, choć społecznie pożądane i korzystne z punktu widzenia państwa, wiąże się w praktyce z ponoszeniem pełnych kosztów finansowych bez jakiegokolwiek trwałej preferencji podatkowej.

W obecnym stanie prawnym:

- legalnie zatrudniający emeryt nie może zaliczyć kosztów wynagrodzenia ani składek do kosztów uzyskania przychodu,
- istniejące rozwiązania ulgowe (np. tzw. ulga aktywizacyjna) są krótkotrwałe, mało znane i w praktyce niedostępne dla wielu seniorów,
- sytuacja ta stoi w wyraźnej dysproporcji do rozwiązań stosowanych wobec podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, dla których analogiczne koszty zatrudnienia pracownika są w pełni odliczalne.

W efekcie system:

- nie premiuje legalnego zatrudnienia w gospodarstwach domowych,
- zniechęca osoby starsze do formalnego zgłaszania pomocy domowej,
- pośrednio przyczynia się do funkcjonowania „szarej strefy”, co oznacza realne straty dla systemu podatkowego i ubezpieczeń społecznych.

Z publicznie dostępnych analiz wynika, że znaczna większość osób korzystających z pomocy domowej nie zgłasza pracowników do ubezpieczenia. W moim przekonaniu przyczyną tego stanu rzeczy nie jest zła wola obywateli, lecz brak racjonalnych, długofalowych zachęt systemowych.

Uprzejmie apeluję o rozważenie:

- wprowadzenia trwałej ulgi podatkowej lub możliwości częściowego odliczenia kosztów legalnego zatrudnienia pomocy domowej przez osoby starsze,
- potraktowania tego obszaru jako elementu polityki senioralnej oraz aktywizacji legalnego rynku pracy,
- stworzenia rozwiązań, które będą realnie wspierać osoby próbujące samodzielnie radzić sobie z ograniczeniami wieku, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązującego prawa.

Zgłaszam ten problem w przekonaniu, że państwo powinno wspierać – a przynajmniej nie karać finansowo – tych obywateli, którzy działają w sposób odpowiedzialny, legalny i społecznie korzystny.

Z wyrazami szacunku